

nejši,\*) ker si je — kot rojen Kranjec — svojemu maternemu jeziku sorodno ruščino hitro in popolnoma prisvojil.

Kobencl pride pred ruskega cara, ter mu pokrite glave, ponositih besedi in obnaše, v določnem, pa vendar umerjenem govoru prednaša zadeve svojega vladarja.

„Zaničljivi pès!“ — zagromí nad njim srditi car; „odkdaj se govori z manoj pokrite glave? Li ne veš, da sem pred malo tedni dal nekemu poslancu, ki je enako predrzno stopil pred-me, pribiti z žebljem klobuk na njegovo čepinjo?“

„Kar zadene prvo, nisem pès, ampak žlahtnik Kobencl, poslanec mogočnega rimsko-nemškega cesarja Maksimilijana, družega, tega slavnega imena; — tedaj morate nepogojno misliti, da mojega najmilostnejšega cesarja Veličanstvo samo z Vami govori. A moj cesar bi gotovo klobuka pred ne snel, predno bi tudi Vi enako ne storili. Kar pa se tiče omenjenega poslanca, mi je vsa zadeva dobro znana, in jaz zaničujem njegovo plahoto bébštvo. Vrh tega mož gotovo tudi ni nosel meča na svoji strani, da bi ga bil zasadil Vašim okrutnim beričem v prsi, česar pa zamorete o meni popolnoma zagotovljeni biti.

Pri teh resnobno zgovorjenih besedah je pristopil Kobencl bližej k caru, in nadaljeval ter zvršil svoj diplomatični govor, v katerem je razvil toliko izurjenost, pričujočnost in močduhá, pa tudi resno hladnokrvnost, da ste iz srca carevega zginile togota in srd, ter odstopile mesto nikoli čutenemu spoštovanju.

Od tega dne je bil Kobencl pri caru Ivanu v tako visoki milosti, da so ga zavidali za to prijazno naklonjenost celó prvi ruski dvorniki.

O taistem času kuhal se je na carevem dvoru skrivni punt, ki je nameraval spraviti iz poti ne le cara, temuč tudi njegovega sina, careviča-naslednika Fedora-Ivanoviča. Več tednov so že dvorniki skrivaj snovali črnodušno izdajstvo proti življenju cara svojega in sinu njegovega. (Kon. prih.)

## Politične stvari.

### Sedanji ministri in grof Hohenwart.

Grof Hohenwart je dosihmal v državnem zboru le dvakrat govoril; al oba govora, posebno drugi, bila sta tako tehtna, da grofu Hohenwartu prijazni, pa tudi sovražni časniki so napisali obširne članke. Zanimivo je, kar je pisal časnik „Sonn- und Montagszeitung“ o govoru, s katerim se je oglasil minister Lasser zoper Hohenwarta tako-le:

„V dvoboji Lasser-Hohenwartovem se je razodelo celo bistvo obeh teh državnikov, ki na čelu stojita bojevajočih se strank (centralistične in federalistične) in zaznamujeta dvojno politično načelo. Bodi-si kdo katere koli stranke, on mora pripoznati, da minister Lasser v svojem odgovoru nikakor ni bil kos svojemu nasprotniku Hohenwartu, marveč da je prav milovanja vredno se vedel. Na tej strani ponosna resnoba grofa Hohenwarta, na uni suhoparna šaljivost gospoda barona Lasserja, — to je bilo kakor lahkomisljenost dečka nasproti skušenosti možaka. Navadni birokratični izurjenec se je vstopil tu nasproti skušenemu, izobraženemu političnemu izvedencu. Na tej strani globoko prepričanje, izvrstno dovršena oblika besede, navdušenje in popolna vdanost višim načelom državnim; na

\*) Opomnjeno naj bo, da izvirnik ta spisal je slavni nemški zgodovinar Berthold Mormann; tedaj nam tu ne gre za kaki „Cicero pro domo sua“. Pis.

uni strani puhla šala, samosvoje ponašanje, bahanje z vspehom, zasmehovanje verovanja na pravico. Razloček med govornikama bil je tako sijajin, puhlost ministrovih besed tako očitna, da celó ministerski listi niso mogli svojega obžalovanja zaradi duševne nezmožnosti svojega gospoda in mojstra popolnoma zadušiti, morali zo zaradi tega govora narediti črno piko Solnograščanu, katere menda ne bo mogel pobeliti. Minister Lasser je imel le en izgovor, in ta je bil, da ne govori za-se, marveč za družega. Ministerstva predsednik je storil za svojega tovarša, kolikor je le mogel, a minister Lasser za svojega predstojnika prav nič.

Kako sijajno pa je grof Hohenwart odbil grde osebne napade ministerskega predsednika, — kako je vničil s svojim mirnim govorom početje stranke, ki je zdaj na krmilu! Ta govor spada med najizvrstnejše, ki smo jih do zdaj v našem parlamentu slišali. Grof Hohenwart je pač lahko na natolcevanje, češ, da je on hotel ustavo prenarediti, odgovoril po pravici s tem, da njegovim naslednikom v ministerstvu ni bilo treba niti besedice niti črke v ustavi zopet popraviti. Res! če ustavo, kakoršna je bila po odstopu grofa Hohenwarta, primerimo z današnjim stanjem, vidimo žalibog, da od vseh temeljnih državnih postav je komaj ena še nespremenjena ostala; premenvale pa so se na kvar svobodi ali celih narodov ali posamesnih oseb. Še le za časa sedanjega ministerstva se je pravica, misli svobodno izrazevati, ustavila s tem, da se je vpeljalo objektivno postopanje proti časnikom, tako, da so morali celó najgorkejši prijatelji ministerstva pripoznati, da se krivica godí. Enako se je pozgubila pravica združbovanja in zborovanja. Prestavljale so se porotne sodbe za časnike iz krajev v kraj, pravica deželnih zborov pošiljati poslance v državni zbor, se je enostransko vničila. Vse to pa so premembe temeljnih državnih postav. Pač se sme reči, da se po Českich fundamentalnih člankih, ki so se predlagali kot podlaga nove pogodbe, niso nameravale v enem obziru tako daleč segajoče premembe Avstrijske ustave, kakor so premembe te, ki so se dejansko izvršile zdaj v drugem obziru, če tudi ne „de jure“ (po pravici).

### Slovansko slovstvo.

\* V Dubrovniku je v zalogi D. Pretner-a prišel na svitlo prvi snopič eposa „Dubrovnik ponovljen“, spjeval Palmotič Gjonorič. Misel, najboljša dela pesnikov izdajati v zvezkih in dati tudi manj premožnim priliko, da si jih napravijo, je izvrstna, toraj je tudi početje g. D. Pretner-a, kateri je s tem pričel izdajati „narodno biblioteko“ hvale in podpore vredno ter obče koristno. Gori omenjene pesmi bodo prišle na svitlo še štirje snoپیči, cena vsakemu je 40 kraje.

\* Slovenske pripovedke iz Motnika. Nabral in v izvirnem jeziku zapisal Podšavniški. Ta naslov ima pòla majhnih pravljic, tiskana v tiskarnici družbe sv. Mohora v Celovcu, o kateri pa ni znana niti cena, niti kraj, kjer se dobiva. Pripovedke so tiskane v narečji kraja, kjer jih je nabiralec našel, a tudi skoro brez vejic. Morda bi bil pisatelj svoj namen bolj dosegel in ljudstvo slovensko bolj razveselil, ako bi bil pripovedke pisal pravilno; bile bi vsaj povsod in vsakemu razumljive.

### Mnogovrstne novice.

\* Drug babilonsk stolp (turn) videl se bo v veliki razstavi, ki bode leta 1876 v Filadelfiji v Ameriki. Razstav je zaporedoma bilo že toliko na svetu, da skoro ni moči, napraviti kaj tacega, da bi vleklo ljudi